

مشغول کار در مناطق عملیاتی هستند و همچنین در موارد مختلفی مانند استفاده از فناوری مدرن در امور حفاری مانند دریل واج، تاپ دراو، پایپ هلدینگ و ... در آسان سازی عملیات و بالا بردن راندمان اقدام کرده است.

اهمیت دانش فنی و جایگاه آن را در صنعت حفاری چگونه می بینید؟

این شرکت به دلیل سطوح تحصیلی مدیران و کارشناسان به دستیابی فناوری های جدید و برتر اعتقاد دارد و در همین زمینه گام های موثری نیز برداشته است به طوری که دستگاههای بسیار جدیدی که به تازگی در صنعت حفاری به کار گرفته می شود، در این شرکت طراحی و ساخت شده اند مانند دستگاه دریل واج. در این راستا با سایر شرکت های حفاری در رابطه با نیاز به این تجهیزات پیشرفته مذاکراتی انجام شده است و قراردادهایی در رابطه با تولید این دستگاه بر اساس سفارش سایر شرکت ها عقد خواهد شد.

آیا شرکت حفاری شمال با مراکز علمی و پژوهشی داخلی و خارجی تعامل دارد؟

با توجه به اینکه رده های مدیریتی و کارشناسی این شرکت را فارغ التحصیلان دانشگاههای معتبر داخلی و خارجی تشکیل داده است علاقه خاصی به حضور و استفاده از مراکز علمی و پژوهشی و به ویژه مراکز علمی و پژوهشی داخلی دارند و در این رابطه در تمام جلسات صنعت و دانشگاه، سمینارها و کنفرانس های علمی که مراکز آموزشی و پژوهشی برگزار می کنند شرکت فعال دارند و همچنین اعزام مهندسان و کارشناسان به مراکز آموزشی شرکت های خارجی در ارتباط با خرید فناوری جدید انجام می شود.

شرکت حفاری شمال درباره سیاست اخیر وزارت نفت مبنی بر حمایت از ساخت داخلی دکل های حفاری دریایی چه رویکردی دارد؟

با توجه به رویکرد شرکت به صنایع داخلی و بررسی عقد قرارداد با مراکز علمی و صنعتی در ارتباط با ساخت وسایل درون و برون چاهی پیچیده به روش مهندسی معکوس شرکت حفاری شمال از رویکرد وزارت نفت درباره ساخت داخلی دستگاههای حفاری استقبال می کند و در این راستا از هیچ کوششی دریغ نمی ورزد.

گفت و گو با مهندس خادمی درباره جایگاه فناوری های مدرن در صنعت حفاری ایران و جهان؛

صنعت حفاری، پاشنه آشیل صنعت نفت

و مطالعه و بررسی برای خرید دو دستگاه حفاری دیگر برای آبهای خلیج فارس جدی پیگیری می شود. **کارکرد و نقش تجهیزات مدرن و منابع انسانی متخصص در توسعه صنعت حفاری ایران چیست؟**

صنعت حفاری یکی از کلیدی ترین بخش های صنعت نفت و گاز هر مملکت است که در واقع به آن پاشنه آشیل صنعت نفت نیز گفته می شود. چنانچه در جریان انقلاب شکوهمند اسلامی و همچنین جنگ تحمیلی ۸ ساله این موضوع به وضوح روشن شد و صنعت حفاری سهم به سزای خود را در انقلاب اسلامی اثبات کرد. انگلیسی ها ملی شدن صنعت نفت ایران را پذیرفتند، اما حاضر نشدند ملی شدن صنعت حفاری را در ایران قبول کنند. این روند ادامه داشت تا پس از انقلاب اسلامی در ۱۳۵۷ به فرمان بنیانگذار انقلاب اسلامی شرکت های حفاری امریکایی و اروپایی در ایران ملی اعلام شدند و با توجه به مشترک بودن میدانی نفت و گاز با کشورهای همسایه در دریا و خشکی صنعت حفاری ایران به خوبی از سهم منابع و ذخایر هیدروکربوری خود محافظت کرد.

نگرش مدیران شرکت حفاری شمال درباره فناوری های مدرن صنعت حفاری چگونه است؟

با توجه به اینکه بخش عظیمی از مدیران صنعت حفاری جمهوری اسلامی ایران خود با صنعت حفاری ملی نوبای ایران، از مراحل کارآموزی، کارشناسی و مدیریتی رشد یافتند، در این مدت ۳۲ ساله همواره تلاش کردند که با برنامه ریزی بتوانند نیروی انسانی مناسب از بین فارغ التحصیلان دانشگاههای مملکت را جذب و با برنامه های آموزشی تئوری و عملی مناسب و روز آمد نسبت به تربیت آنها اهتمام ورزند. در همین راستا، شرکت حفاری شمال از کارشناسان و مدیران با سابقه در کادراهای مختلف این صنعت استفاده کرد و با استخدام فارغ التحصیلان رشته های فنی و مهندسی تاکنون حدود ۱۶۰ نفر از این کارآموزان را در قراردادهای میلیاردری در مراکز آموزش های فنی در سطح صنعت نفت تربیت کرده که هم اکنون

در این صنعت نبود، وزارت نفت ایران شرکتی جدید با نام شرکت حفاری شمال تأسیس کرد که با یک دستگاه دریایی جک آب کار خود را در دریای خزر، شروع کرد و بعدها با اضافه کردن دستگاههای حفاری خشکی تعداد ناوگان خشکی خود را به نه دستگاه حفاری مدرن ۲۰۰۰ اسب بخاری رساند و متعاقب آن با ساخت دستگاه حفاری دریایی نیمه شناور ایران امیر کبیر، برای حفاری در آب های عمیق تا حدود ۱۰۰۰ متر و واگذاری راهبری عملیاتی و نگهداری این دستگاه به شرکت حفاری شمال از طرف شرکت ملی نفت ایران فصل جدیدی در شرکت حفاری شمال بوجود آمد. با توجه به پیچیدگی فناوری این دستگاه و همچنین حفاری در آبهای عمیق که اکنون در عمق ۸۰۰ متری آب دریای خزر و ۱۸۰۰ متری از بستر دریا مشغول حفاری است و توجه به این نکته که امروزه شرکت حفاری شمال تنها شرکت ایرانی است که با قراردادی بین المللی با یک دستگاه حفاری دریایی جک آب برای شرکتی خارجی به نام دراگون اوپل در آبهای سرزمین ترکمنستان حفاری انجام می دهد، انشاء ... این شرکت در آینده نزدیک با توسعه ناوگان دریایی و خشکی خود به انعقاد قراردادهای بین المللی با شرکتهای خارجی اقدام خواهد کرد. با اینکه شرکت حفاری شمال در صحنه بین المللی یکی از جوان ترین شرکت های حفاری است، اما سهم تقریباً خوبی از بازارهای بین المللی در آینده را از آن خود خواهد کرد.

شرکت حفاری شمال چه سهمی در بازار پروژه های داخلی دارد؟

اکنون سهم شرکت حفاری شمال از پروژه های داخلی حدود نه درصد است و همانطور که قبلاً گفته شد با توسعه ناوگان خود، به ویژه ناوگان دریایی به دو تا چهار برابر افزایش خواهد یافت. لازم به توضیح است که دستگاه دریایی جک آب به زودی به آبهای خلیج فارس وارد خواهد شد و دستگاه حفاری سحر ۲ حدود ده ماه دیگر به ناوگان شرکت خواهد پیوست

این ماده را معمولاً از چشمه هایی طبیعی که از اعماق زمین به سطح هدایت می شد، برداشت می کردند. بنابراین با توجه به اینکه انسان های دوران باستان ماده ای به نام نفت خام را نمی شناختند از بعضی از مشتقات آن بدین شکل استفاده می کردند. در اواسط قرن نوزدهم میلادی نیز برای اولین بار سرهنگی آمریکایی به نام ادوین دریک با ساخت دستگاه ابتدایی حفاری در مزرعه ای در شمال غرب پنسیلوانیا به حفاری چاههای نفت اقدام کرد که در اعماق بین ۲۵۰ تا ۳۰۰ متری به نفت خام دست یافت و پایه و اساس حفاری نفت در دنیا و پیشرفت های بعدی از همان زمان شروع شد. بعدها مهندسان اروپایی و به ویژه انگلیسی نظر خود را به مناطقی که امروزه خاورمیانه نامیده می شود معطوف کردند و در نهایت در اوایل قرن بیستم میلادی به مطالعه و کارهای اکتشافی در کشورهای مانند عراق، اقدام و بعد از حفر یکی دو حلقه چاه و دست نیافتن به منابع هیدروکربوری، مهندسی انگلیسی به نام ویلیام ناکس دارسی به غرب ایران در منطقه خسروی و کرمانشاه عزیمت کرد و بعد از مطالعات و جستجوهای در آن منطقه بدون دست یافتن به منابع نفت و گاز به جنوب غربی ایران عزیمت کرد. بعد از جستجوها و عملیات زمین شناسی و اکتشافی در نهایت در ۱۲۹۷ شمسی اولین چاه این مهندس انگلیسی، در میدان نفتون مسجد سلیمان در عمق حدود ۱۰۰۰ فوتی به نفت رسید و با فوران نفت و گاز از این چاه صنعت حفاری و به تبع آن صنعت نفت در ایران و بعدها در سایر کشورهای خاورمیانه بنیان نهاده شد. از آن زمان به بعد صنعت نفت ایران در اقتصاد کشور، در میان سایر صنایع، تا به امروز نقش کلیدی خود را حفظ کرده است.

شرکت حفاری شمال در صنعت نفت ایران چه نقشی دارد و در مقایسه با شرکت های بین المللی مشابه در چه جایگاهی است؟

با توجه به اینکه تنها شرکت موجود در زمینه حفاری ایران، تا اوایل دهه ۸۰ شرکت ملی حفاری ایران بود و بخش خصوصی حاضر به سرمایه گذاری

دانش نفت: موضوع تدوین نظام نوین حفاری در ۱۳۷۶ مطرح شد و دولت و وزارت نفت تصمیم گرفتند بسترهای لازم را برای ورود شرکت های خصوصی حفاری به این عرصه را فراهم کنند. در همین رابطه شرکت حفاری شمال در ۱۳۷۷ ثبت شد و فعالیت خود را از ۱۳۸۱ آغاز و پس از راه اندازی دکل ایران خزر و انتقال آن به آبهای ترکمنستان، عملیات حفاری خود را از ۱۳۸۴ شروع کرد. توانایی مدیریت دستگاههای نیمه شناور برای حفاری در آبهای عمیق بیش از ۷۰۰ متر در آسیا، فقط در اختیار این شرکت است که از تخصص و توانایی منحصر به فرد این شرکت نشان دارد. مهندس هدایت ا. خادمی مدیر عامل شرکت حفاری شمال می گوید: سهم شرکت حفاری شمال از پروژه های داخلی خود نه درصد است و در آینده ای نه چندان دور نیز این شرکت در صحنه بین المللی سهم تقریباً خوبی را از آن خود خواهد کرد. او صنعت حفاری را یکی از کلیدی ترین بخش های صنعت نفت و گاز در مملکت می داند و آن را پاشنه آشیل صنعت نفت می خواند.

لطفاً در ابتدا بر پیشینه، جایگاه و نقش حفاری در صنعت نفت ایران و دنیا مروری داشته باشید

استفاده از نفت و مشتقات آن به دوران مصر باستان بر می گردد. در آن دوران، مصریان باستان برای حمل و نقل دریایی قایق هایی داشتند که برای عایق کاری آن از ماده چسبنده سیاه و غیر قابل نفوذی که به قیر امروزی شباهت داشت، استفاده می کردند.

ورزش نفت

آغاز رقابت های لیگ برتر آزاد باشگاه های کشور جام ولایت با برد نفت تهران

دانش نفت: تیم کشتی آزاد نفت تهران که امسال رقابت های خود را با حاشیه های فراوانی آغاز نمود و یعقوب نجفی جویباری به عنوان سرمربی محمد طلایی و مجید محمدی را در پست مربی بکار گرفته است در اولین دیدار به مصاف نماینده ملایر رفت.

نفت تهران امسال با چهره ای دگرگون شده و جوان پا به این میدان گذاشته بود ولی آن سو تیم ملایری با دو کشتی گیر سرشناس گرجستانی گشورگی گوگشلیدزه و ولادمیر خینچگاشویلی آماده این دیدار بود. امید توکلیان سرمربی تیم شهدای ملایر تا حدود زیادی تیمش را برنده این دیدار می دانست ولی اعتراض رضایی، مربی نفت تهران، همه پیش بینی ها را نقش بر آب کرد.

جانبازان نفتی بار دیگر به ارتفاعات البرز صعود کردند

دانش نفت: تیم کوهنوردی جانبازان به همراهی پانزده نفر از اعضای خود در بامداد روز پنج شنبه ۲۸ مهرماه از جلوی درب ساختمان مرکزی وزارت نفت به قصد صعود به ارتفاعات البرز واقع در شمال شرق تهران حرکت کردند.

کوهنوردان نفتی پس از گذر از جاده اوشان فشم و رسیدن به منطقه کوهستانی، حرکت اصلی خود را از ساعت ۶ صبح و در یکی از کوهپایه های سلسله جبال البرز در منطقه آهار شکر آب آغاز نمودند. منطقه کوهستانی آهار شکر آب دارای جاذبه های طبیعی و آبشار های دیدنی فراوان با ارتفاع ۲۸۰۰ متر می باشد که جانبازان عزیز پس از حدود ۴ ساعت کوهنوردی بالاخره در ساعت ۱۰ صبح توانستند قله مورد نظر را فتح نمایند و پس از استراحتی کوتاه و گرفتن عکسهایی به یادگار، مسیر بازگشت را در پیش گرفته و ساعتی بعد همه عزیزان در سلامت کامل به دامنه کوه رسیده و برنامه موفق دیگری را برای تیم کوهنوردی جانبازان شرکت ملی نفت ایران به ثبت رساندند. ضمناً نفراتی که در این برنامه حاضر و صعود را انجام دادند عبارتند از:

ناصر قره باقری، غلامرضا وحیدی، محمد جواد میرزائی، ناصر فراهی، عبدالله امامی کوهپایه، محمد علی جهانیان، قاسم گلرهمفرد، قاسم فروغی، علی جهانیان، علی مهمان نواز، احمدرضا احمدور، صفر کیهانی اصل، محسن حدادی، محمد رضا شهابی فر، حسین باقرزاده (سرپرست)

اعتراض تیم نفت تهران به دلیل صادر نشدن رضایتنامه فدراسیون جهانی کشتی (فیلا) برای دو کشتی گیر گرجی که یکی از مراحل اصلی ثبت قرارداد

دست یافته بود. شکست بهنام احسان پور در ۶۰ کیلوگرم و مهدی یگانه جعفری در ۶۶ کیلوگرم از نفت تهران، امیدها را در تیم شهرداری برگرداند ولی با پیروزی های مهدی بهباسته در ۷۴ کیلوگرم و حامد تاتاری در ۸۴ کیلوگرم، تمام رشته های تیم ملایری پنبه شد تا دیگر ۱۲۰ کیلوگرم بین محسن بشینجی از شهرداری و جابر صادق زاده از نفت تهران حالت تشریفاتی به خود بگیرد، هرچند در این وزن کشتی گیر ملایری با حساب ۲ بریک برنده مسابقه بود ولی در پایان این نفت تهران بود که با حساب چهار بر سه پیروزی را از آن خود نمود تا گام اول را هر چند لرزان ولی با موفقیت برداشته باشد. در هفته دوم تیم نفت تهران امروز ۹۰/۲۲ میهمان تیم آبفای زنجان خواهد بود.

دهمین برد تیم فوتبال امیدهای نفت تهران و تداوم صدر نشینی

پیدا کند تا نیمه نخست را با حساب دو بر صفر به سود خود به پایان برده باشد. اما نیمه دوم بازی، حکایتی دیگر داشت، ضربه استثنایی حسین زرداری بازیکن تیم سرخ پوشان و تبدیل شدن آن به گل اول این تیم در دقیقه ۴۷ نوید بازی زیبایی را در ۴۵ دقیقه

دوم می داد. تیم سهند که برای رهایی از بحران محکوم به گرفتن نتیجه در این دیدار بود. در این نیمه با تمام قوا به دروازه نفت حمله کرد، اما هر چه زد به در بسته زد و در چند صحنه نیز گرفتار ضد حملات تیم نفت تهران شد که با خوش شانسی موجب شد، گل سوم را دریافت نکنند اداره بازی توسط تیم نفت تهران و بازی احساسی سهند سرخ پوشان باعث شد این دیدار در پایان با همان نتیجه دو بر یک به سود تیم امید نفت تهران به پایان برسد تا این تیم با ۳۱ امتیاز از دوازده بازی خود همچنان بالانشین جدول رده بندی باشد.

شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد

قهرمان شد

۳: طالب عسکری نژاد (پالایش گاز پارس جنوبی ۵)

امداد و نجات

- جواد محمدی (پالایش گاز پارسیان)
- حسین عابدی (شهید مهاجر)
- ابراهیم احمدی (پالایش گاز پارس جنوبی ۴)

PPE

- شهید مهاجر
- پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد
- پالایش گاز پارس جنوبی ۵ و پالایش گاز پارس جنوبی ۴ (به صورت مشترک)

دو ۴۰ × ۱۰۰ متر امدادی

- پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد
- شهید مهاجر
- پالایش گاز ایلام

طناب کشی

- پالایش گاز پارس جنوبی ۳
- ملی بازگانی گاز ایران
- پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد

آب رسانی به سبیل نشانه

- پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد
- پالایش گاز پارس جنوبی ۱
- پالایش گاز پارس جنوبی ۵

گفتنی است، سومین المپیاد تخصصی آتش نشانان شرکت ملی گاز که به میزبانی شرکت پالایش گاز شهیدهاشمی نژاد شنبه ۷ آبان ماه با حضور ۱۳ تیم و ۱۳۰ ورزشکار در ورزشگاه ثامن الائمه (ع) مشهد آغاز شده بود، پس از ۴ روز به کار خود پایان داد.

پیروزی قاطع تیم بسکتبال گاز فجر جم برابر میهمان خود

تیم بسکتبال شرکت پالایش گاز فجر جم موفق شد در این دیدار جذاب و نفس گیر با نتیجه ۴۵-۳۲ به پیروزی برسد و حریف خود را با اختلاف ۱۳ امتیاز شکست دهد. تیم بسکتبال شرکت پالایش گاز فجر جم با این پیروزی به رده سوم جدول مسابقات صعود کرد.

دانش نفت: به گزارش روابط عمومی شرکت پالایش گاز فجر جم، در ادامه رقابت های لیگ دسته دوم بسکتبال باشگاههای کشور سال ۹۰ تیم بسکتبال گاز فجر جم موفق شد تیم بسکتبال وحدت آریا تهران را شکست داد.